

КОЈ ТОА ТАМУ ЛАЖЕ?

Македонското политичко подземје во првата деценија од нашата самостојност било навистина перверзно доколку е точно сè ова што последниве две недели се изнакажа по медиумиве. Дека политиката ни е расипана, тоа целиот народ го знае, но за вакви мега проекти со квази содржини не претпоставуваше дека можат да ни се случат.

Немаме проблем со Грците, со Бугарите, со Српската црква. Немаме проблем со терористите на Ахмети или со радикалите на Џафери. Нашле меко месо, па го јадат. Ние сме проблемот. Кртовите, изродите, продадените.

Топката се префрла како во пинг понг партија и не знаете кој е поголемиот предавник на националните и на државните интереси.

■ Пишува: Мишко ТАЛЕСКИ

Почнаа да се отвораат пандорините кутии. Македонскиот плурализам ни наметна поинакви модели на политичко дејствување и решавање на националните проблеми. Неделиве наназад на површина излегоа неколку квази проекти карактеристични за период од минатата деценија. Добро познати актери, добро познати настани и процеси. Но, искрено, не верувавме дека навистина до таму ја дотерале работата. Пишувањата на Георгиевски, анализите на Андов, реториките на Џафери и мини демантите на Фрчкоски, ги разбудија страстите на македонските граѓани и почнаа да создаваат поинаква слика за своите избраници. На почетокот ќе нафрлиме неколку работи. Фрчкоски без мандат преговарал со Грците за името и при тоа се обидел со пари да го под-

мити Глигоров да биде пофлексибилен во врска со македонското име, односно го терал експретседателот да се откаже од уставното име на Македонија. Андов на тоа прашува - зошто поранешниот претседател пет-шест години молчел за тоа и прв пат го објавува во своите мемоари од 2000 година? Но, симптоматично е и зошто Георгиевски токму сега тоа го пишува. Интересно е и тоа зошто Фрчкоски од своја страна дава мек демант на ова со зборовите - груба кампања? Македонското политичко подземје во првата деценија од нашата самостојност било навистина перверзно доколку е точно сè ова што последниве две недели се изнакажа по медиумиве. Дека политиката ни е расипана, тоа целиот народ го знае, но за вакви мега проекти со квази содржини не претпоставуваше дека можат да ни се случат.

Некој ни го "шиткал" името како на пазар, без претпоставки што би можело да се случи и кои се последиците од таквата драматургија. Но, по сè изгледа дека сè е можно. Денешното време носи многу софистицирани методи на политичка практика, па оттука и многу не зачудуваат потезите на поранешните и на актуелните политички репрезенти во државата. Зачудува само како со леснотија и со рамнодушност граѓаните, народот македонски ги прима ваквите мегаломански квази тези и расправи на некогаш најмоќните фигури на македонската политичка сцена.

Каде е судството? Деновиве прашуваат многумина од политиката. Па, тоа е најсмешното прашање во последниве неколку години. Зарем имаме судство? Зарем некој верува во него? Болно е нашево општество, болен ни е животот. Не се политичарите болни. Тие арно си ја тераат работата. И немаат никакви последици по тоа. Последиците ги трпиме сите ние. Кревањето прав околу потезите на Фрчкоски со името од пред десет години и враќањето на тие проекти од минатото во денешнината од луѓе кои не оставиле позитивен впечаток во политичките процеси во земјата, има сосема поинаква заднина од намерата да се откријат вистинските случувања. Имено, пишувањата на експремиерот Георгиевски се случуваат во време кога и тој директно е засегнат од неговите проекти за делба на државата со неговиот побратим Џафери. Сè е истемпирано, сè е стокмено. Додека него ќе го напаѓаат за велепредавството, тој ќе се амнестира пишувајќи за велепредавството на Фрчкоски со обидот да го искомпромитира Глигоров. Наместо летово граѓаните да се занимаваат со одморите и со катастрофалниот социјален статус, тие ќе бидат зафатени со глупавштините и предавничките проекти на нивните избраници. Од една страна Георгиевски напаѓа, а од друга го напаѓаат. Топката се префрла како во пинг понг партија и не знаете кој е поголемиот предавник на националните и на државните интереси.

КАМПАЊИ ИЛИ ВИСТИНИ?

Она што зачудува е што сите, барем делумно, на посреден или на непосреден начин признаваат дека направиле таков чекор, но не сакаат да се чувствуваат одговорни и виновни. Тоа е нон сенс. Тоа е без преседан. Велат, за време на кризи и тешки времиња сите предлози биле во игра и ставени на зелена маса. Но, дали истите тие предлагачи и проектантите на нови односи и создавање територијални единици размислувале за веродостојноста на понуденото, дали размислувале што вели Уставот на една држава за тоа, размислувале ли дека тоа е класично велепредавство? Веројатно тоа не го зеле предвид или, пак, биле премногу опуштени и занесени во "убавините" на проектот, што ги занемариле другите елементи на случајот. Деновиве во разговорот со поранешниот прв парламентарец Стојан Андов, тој ми рече дека не знаел за ништо од ова што се кажува и пишува. Зошто бил заоби-

колен, не знае. Не знае ниту за тајната средба на Глигоров со Фрчкоски кога на претседателот му била понудена торбата со пари, не знае ниту за разговорот меѓу Арбен и Љубчо за наводна етничка делба на македонската држава. А, бил собраниски претседател. Е, за жалење ни е државава. Никој не ја покренува темата зошто атентатот на Киро Глигоров се случува по извесно време, да не речам непосредно по обидот на Фрчкоски да му го "продаде" кучерчето со пари во замена за името. На прашањето дали одбивањето на Глигоров да ги земе парите го натера некој да го изврши атентатот, Стојан Андов вели: "Не знам. Некоја врска сигурно има". И ова е симптоматично. Уште се тука. И Георгиевски и Глигоров и Фрчкоски и Џафери и многумина други паметни наши политичарчиња. И никој не сака отчет да даде. Па, за такви проекти некаде има стрелање, јавно судење. Се сеќавате на Чаушеску? Се сеќавате на Милошевиќ? Ние сме за воздишки. Како си ги сакаме своите по српскиот принцип: "Какав је, такав је, Србин је". Е, големината на Македонецот лежи токму во тоа, во прошката, во толерантноста. Затоа и до тука ја дотуркавме.

САМОДОКАЖУВАЊЕ

Секогаш се занимававме со проблемите кои некој ни ги натураше и потпикнуваше од етнички аспект, од агол на националните белези, идентитетот, традицијата, а со нив никогаш не сме имале проблем. Македонецот за себе никогаш не кажал дека не е Македонец, дека не зборува македонски јазик, дека не пее на македонски, дека не плаче на македонски. Ние петнаесет години се докажуваме дека сме Македонци, дека ова е Македонија. Самите пропаднавме во живиот песок во кој сами влеговме. Кому докажувавме дека сме Македонци? На Грците? На Србите? На Албанците? На Бугарите? На Западот? НЕ. Си докажувавме себе си. Македонецот му докажуваше на Македонецот дека е Македонец. На братот свој, на сестрата, на роднината. СДСМ-овецот на ВМРО-вецот му докажуваше дека не е угоносталгичар и комунист, дека не е просрбин. ВМРО-вецот му докажуваше на СДСМ-овецот дека не е Бугарин или пробугарин, дека не е врховист или ванчовист. Луѓе, ние имаме проблем со самите себе. Немаме проблем со Грците, со Бугарите, со Српската црква. Немаме проблем со терористите на Ахмети или со радикалите на Џафери. Нашле меко месо, па го јадат. Ние сме проблемот. Кртовите, изродите, продадените. Гледате и самите. Фрчкоски со Глигоров, Фрчкоски со Георгиевски, па Георгиевски со Груевски или со Црвенковски. Тој е кругот од кој страда и целата нација, целата држава. Ништо индивидуално немаме против спомнатите. Против сме за сè она

што се правело и се прави во нивните кабинети, некогаш или денес, сеедно. Мораме да го кажеме нашиот став, како новинари, како интелектуалци, како граѓани, како обични смртници. Секое премолчување ќе изроди нови слични мегаломански сценарија, кои можат да бидат многу "повпечатливи" од оние порано. Дали денешнава владејачка гарнитура е имуна на вакви подмолни теории со практична завршница, не се знае. Сега засега се нема ништо појавено во јавноста, што би било сомнително од ваков и од сличен тип. Можеби идното време ќе исфрли нешто на виделина од братското владеење на СДСМ и ДУИ, но сепак се цени дека понуденото од нивна страна досега е транспарентно и отворено. Не навлегуваме во тоа колку е корисно или штетно за идното егзистирање на македонската државност. Говориме од гледна точка на нашата искреност и чесност пред општеството и, пред сè, граѓаните. Извитоперувањето на процесите кои ни се случуваат и нивното претворање во нешто што не е опасно за политичките индивидуи, но и за организациите на кои им припаѓаат.

КАКО ЌЕ БАРАТЕ ПРОШКА ЗА ГРЕШКИТЕ?

Македонецот за себе никогаш не кажал дека не е Македонец, дека не зборува македонски јазик, дека не пее на македонски, дека не плаче на македонски. Ние 15 години се докажуваме дека сме Македонци, дека ова е Македонија. Самите пропаднавме во живиот песок во кој сами влеговме. Кому докажувавме дека сме Македонци? На Грците? На Србите? На Албанците? На Бугарите? На Западот? НЕ. Си докажувавме себе си.

и ги злоупотребува младите момчиња од Кондово за политички и за партиски цели. Некој преку нив сака на мала врата да се протне на политичкото борилиште и да го врати угледот и приматот кој го имаше до пред неколку години. А, тоа вешто го избегнува со реториките дека СДСМ и нејзиното воено крило ОНА во 2001 година ја направиле војната во Македонија. А, војната била за територии, никако за човекови права. Историјата не познавала војни за човекови права, само војни за територии и приграбување. Моравме да чекаме четири години за да признаат оние кои, исто така, бараа поддршка за борците ослободители на албанската земја? Колку и да звучи интересно за уво, сепак таквата изјава на Тачи е своевиден маркетинг со зголемена доза на нервоза, која преминува во апатија и во политичка депресија за пропуштените нешта. Најлесно е така да се настапи. Најлесно е така да се проговори. Малку вистина, многу лаги. Кој тоа таму лаже? Проценете сами. Судот секогаш е кај народниот глас.

КОНЕЧНО ПРИЗНАНИЕ

На сите овие девијации се надоврзуваат и најновите инструментални свецкања со оружје во кризните региони во државата. Опашките од минатото се влечат и во денешнината. Новообновениот случај со Кондово се надоврзува на штотуку освежените сеќавања на Љубчо и Арбен за делењето на македонскиот колач. Некој ќе рече дека едно со друго немало врска, дека се изолирани и неповрзани случаи. Можеби. Но, никој не понуди аргументи и факти дека некој не ги употребува